

ኤርትራ የኢትዮጵያ ቅኝ ግዛት?

ርእዮት በተባለው ፕሮግራም በአቅራቢው፣ በአቶ ቴዎድሮስና፣ በፕሮፌሰር በረከት ሃብተስላሴ በተካሄደውን ቃለመጠይቅ፣ “ኤርትራ የኢትዮጵያ ቅኝ ግዛት ነበረች ወይ?” ለሚለው ጥያቄ ፕሮፌሰሩ ሲመልሱ፣ ለኤርትራ ነፃነት ትግል መሣሪያ ሆኖ ማገልገልን አምነው፣ “አከራካሪ ጉዳይ ነው።” ሲሉ ፕሮፌሰሩ ጉዳዩን አድብስብሰው አልፈውታል።

ፕሮፌሰር በረከት ሃብተስላሴ ቃለመጠይቁን ሲደመድሙ ለዛሬው ትውልድ የማስተላለፊው ምክር ከምንለያይበት ነገር ይልቅ በሚያስተባብረን ብናተኩር፣ ከሚያጣላን ጉዳይ ይልቅ በሚያፋቅረንና በሚያቀራርበን ላይ ብንነጋገር ይሻላል፣ አንድ ሕዝብ ነን፣ ብዙ የሚያኮራ ባህልና ታሪክ አለን፣ ለወደፊትም አንድ እንደምንሆን ተስፋ አለኝ ይላሉ።

ይህ ሁሉ መልካም ሆኖ እያለ፣ ከዚህ በማስከተል የማቀርበው ጽሑፍ ‘ኤርትራ የኢትዮጵያ ቅኝ ግዛት ነበረች’ ለሚባለው ሐሰት መልስ ነው። ይህንን ያነበበ ሰው ዳግመኛ ይህንን ሐሰት ሲሰማ ዝም ብሎ እንዳይቀበለው ይረዳሉ የምላቸው ዋና-ዋና ነጥቦችን ከዚህ ቀጥሎ አቀርባለሁ። ይህንን ከማቅረብ በፊት ግን አቶ ቴዎድሮስ በቃለ መጠይቁ ጊዜ ኤርትራ ቅኝ ግዛት እንዳልነበረች ለማስረዳት ያቀረባቸው ጥሩ ነጥቦችን ማንሳት ደግ ነው።

ነጥቦቹ፡- በኤርትራ ከሌሎች የኢትዮጵያ ክፍለሃገሮች የበለጠ እንጂ ያላነሰ የተቋማት ቁጥር ተተክለው እንደነበር፣ ከዚህም ሌላ አንድ ሃገር የገዛ አካሉ የነበረውን መሬት ከቅኝ ገዢው መልሶ ሲወስድ ወደ ጥንት ቦታው ተመለሰ ይባላል እንጂ እንዴት ቅኝ ሆነ ሊባል ይቻላል? ለምሳሌ ሆንግ-ኮንግ ከረዥም የእንግሊዝ ቅኝ ግዛት ዘመን ወደ እናት ሃገሯ ወደ ቻይና መቀላቀድ፣ የቻይና ቅኝ ግዛት እንዳልሆነች በማለት ሊያስረዳ ደህና አድርጎ ተከራክሯል።

እነዚህ እንዳሉ ሆነው፣ ከዚህም ሌላ ሊነሱ የሚገባቸው ዓበይት ነጥቦች አሉ።

- 1) በሃይለሥላሴ ዘመን በነበረው ፓርላማና በደርግ ዘመን በነበረው ኢሰፓ የኤርትራ የሕዝብ ተወካዮች ከየወረዳውና ከየአውራጃው እየተመረጡ አባል ሆነው ያገለግሉ እንደነበር፣ ይህም እንደ ሁሉም የኢትዮጵያ ክፍለሃገሮች እኩል እንጂ ምንም ቅኝ ግዛት የሚያሰኝ ልዩነት እንዳልነበር ያሳያል።
- 2) በሃይለሥላሴ ዘመንና በደርግ ዘመን ኤርትራውያን በተለያዩ የመንግሥት መዋቅር እየተንቀሳቀሱ በመሥራት ከማንም ኢትዮጵያዊ የበለጠ እንጂ ያላነሰ ሚና የያዙ እንደነበሩ የማይካድ ሐቅ ነው።

ለዚህም ዋና ማስረጃ ፕሮፌሰሩ ራሳቸው በሃይለሥላሴ ዘመንና በደርግ ዘመን ከፍተኛ ባለ ስልጣን እንደነበሩ የማይክዱት ሐቅ ነው። በተጨማሪም መጥቀስ ካስፈለገ፣ እኔ ልጅ ሆኖ የዓድዋ አገራገዥ ኮሎኔል (ኋላ ጀነራል) ኢሳያስ ገ/ሥላሴ የተባሉ ኤርትራዊ ሰው ነበሩ። ከሳቸውም ሌላ ብዙዎች ኤርትራውያን በመላው የሃገር አገዛዝ፣ እስከ ምኒስተር ደረጃ፣ በጦር ሃይሎችም ከጀነራል አንስቶ እስከ ተራ ወታደር፣ እስከ መጨረሻውም የርእሱ-ብሔር ቁንጮ የወጡት ጀነራል ዓምዶምን ብንወስድ፣ በፍጹም ኤርትራ የኢትዮጵያ ቅኝ ግዛት ነበረች የሚባለው ነገር ምንም የማያከራክር ውሸት መሆኑን ለማየት ይቻላል።

ይህንን የማይቀበል ሰው ካለ፣ አንዲት አፍራሽ የምትሆን ማስረጃ ሊያርብልኝ ይችላል። ይኸውም፣ የእንግሊዝ፣ የፈረንሳይ፣ የስፓኛ፣ የፖርቱጋል... ወዘተ፣ ቅኝ ግዛት ከነበሩት ሃገሮች ከአንዳቸውም ቢሆን፣ ከህንድ፣ ከናይጄርያ፣ ከአልጄርያ... ወዘተ፣ ከቅኝ ግዛቶች ወደ

እንግሊዝ፣ ፈረንሳይ፣ ወይ ስፓኛ ወስዶ አገረ-ገዢ ያደረገ ካለ፣ ለማስረጃ ቢቀርብልኝ፣ እኔ ኤርትራ የኢትዮጵያ ቅኝ ግዛት ነበረች ብዬ መቶ-በመቶ እቀበለዋለሁ። እስከዚያ ድረስ ግን ይህ ጉዳይ ምንም አከራካሪ እንዳልሆነ ለፕሮፌሰር በረከትና ሌሎችም የተሳሳተ አስተሳሰብ ለያዙ ሰዎች ሀሉ መግለጽ እፈልጋለሁ። ይህ ውሸት ከእንግዲህ ወድያ ቢያበቃ ደግ ነው።

ይህ ለኤርትራ ነፃነት ትግል ሲባል የተጠነሰሰ ሐሰት ነው ተብሎ ከታመነበት ወደፊት ለመራመድ የሚቻለው ውሸቱን አጋልጦ፣ በሐቅ መሰረት ተረግጦ ነው እንጂ ይህን ሐሰት ተመርኩዞ ወደፊት ለመሄድ አይቻልም። ስለዚህም ነው በዚህ ለማትኮር የፈለግሁት።

ፕሮፌሰር በረከት ሃብተሥላሴ በመቀጠል፣ የኢትዮጵያና የኤርትራ ሕዝብ በኮንፌዴሬሽን አብሮ ሊኖር ምኞትና ተስፋ ያላቸው መሆኑን በተደጋጋሚ ገልጸዋል። ይህም በጣም ደስ የሚል ሐሳብ ቢሆንም እንኳን፣ ይህንን የኢትዮጵያ ቅኝ ግዛት ነበርን የሚባለውን ሐሰት እያደብሰሱና፣ ‘አከራካሪ ጉዳይ ነው’ እያሉ በማንሸራሸር አንድነት ሊገኝ ፈጽሞ አይቻልም። ዘላቂ አንድነት ሊገኝ ከሆነ በሐቅ የተመሰረተ አንድነት መሆን አለበት። ፕሮፌሰሩ የሕግ ምሁርና ሊቅ ናቸው፣ እሳቸው ይህንን ነገር ሐሰት ነው ብለው ካላወገዙት፣ ያልተማረው ምሃደም ሰውማ ሐቅ ነው ብሎ ነው የሚቀበለው።

ኤርትራ አሁን ለገባችበት ዓዘቅት ምክንያቱ ይህንን እና ሌሎችም ብዙ መሰረት የሌላቸው ሐሰቶች ይዛ በመነሰቷ ነው። ቅኝ ግዛት የሚባለው ሐሰት የተጀመረው ቀንድ ያበቅልና፣ ቅኝ ግዛት ብቻ ሳይሆን ለነፃነት መውጣት በተካሄደው ምርጫ ላይ ደግሞ፣ አማራጮቹ፣ “ነፃነት ወይም ባርነት” የሚሉ ነበሩ። ይህም ማለት ኤርትራ በኢትዮጵያ ቅኝ ከመገዛቷዋም ታልፎ፣ ኤርትራውያን ምንም መብት እንደሌለው ሰው፣ “ባርያ” ነበሩ የሚል ዓይን ያወጣ ውሸት ለምርጫ እንዳቀረቡት መታወቅና ሐሰትነቱን አምኖ መቀበል ያስፈልጋል።

እነዚህና እነዚህን የመሳሰሉ ሐሰቶች እንደፕሮፌሰሩ ለመሰሉት ሰዎች አከራካሪ መሆን አይገባቸውም። ፕሮፌሰር በረከት በነበራቸው ልዩ ሚና፣ ማለትም እስከ አገረ ገዢነትና እስከ ምክትል እንደራሴነት መዓረግ ተሾመው በኢትዮጵያ ያገለገሉ በመሆናቸው፣ የእነዚህ ነገሮች ሐሰትነት በግልጽ ለማስረዳ የሚችሉ እና፣ የኢትዮጵያ ሕዝብና የኤርትራ ሕዝብ ከነበረው ስርዓት ስር እኩል ይገዙ እንደነበሩ፣ የኤርትራ ሕዝብም ከሌላው ብሔር የቀለለ እንጂ ምንም የከበደ ጫና እንዳልደረሰበት፣ ይልቅም ሌሎች ብዙ ብሔሮች የባሰ ቀምበር የተጣለባቸው እንደነበሩ ሐቁን መግለጽ የሚገባቸው ሰው ናቸው። ይህንን ግን አላደረጉም።

ይባስ ብሎ፣ ከፕሮፌሰሩ ተደጋግሞ የተሰማው፣ “ንጉሡ ፌዴሬሽኑ ቢፈርስ ምን ይመስልሃል ብለው ጠይቀውኝ፣ ‘ጃንሆይ፣ ይህ የተኛውን አንበሳ መቀስቀስ ነው’ አልኳቸው...” እያሉ ስለ ኤርትራ ሕዝብ አንበሳነት ለመናገር የተነሱ ነው የሚመስለኝ። ይህም አዲስ ነገር ሳይሆን፣ ዘወትር ኤርትራውያን ራሳቸውን ለማታለል የሚሉት ሐሰት ነው። ሐቁ ግን አንበሳ በራሱ ሐሳብ የሚመራ እንጂ በሌላ እንሰሶች የማይመራ ፍጡር ሲሆን፣ ኤርትራውያን ግን መላው የነፃነት ትግላቸው እንደሚመሰክረው የግብፅ፣ የሊብያ፣ የሶርያ፣ የዲራቅ፣ የሌሎችም የዓረብ መንግሥታት ኢትዮጵያን ለማዳከም መሣርያ አድርገው እንደተጠቀሙባቸው ሐቅ እንጂ ምንም የሚያጠያይቅ ጉዳይ አይደለም። ኢትዮጵያም እጆችዋን ወደ እግዚአብሔር አንስታ በእነዚህ የዓረብ መንግሥታት መሪዎችና ሕዝቦች የደረሰና የሚደርስም ያለው ፍርድና ቅጣት ዓይን ላለው ሁሉ ግልጽ ነው። ይህ ለኤርትራም ሕዝብ የሚተርፍ ያለ ይመስላል።

ይቀጥላል...

ገ/አ. ጎርፉ።